

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
København S, 2300

København, den 12. marts 2021

Høring af national klinisk retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge

Dansk Psykolog Forening takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende national klinisk retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge med en opdateret anbefaling af forældretræning.

Dansk Psykolog Forening anser det som en positiv udvikling, at forældretræning er blevet en stærk anbefaling i det nye udkast til national klinisk retningslinje til udredning og behandling af ADHD hos børn og unge. Det er i forlængelse heraf imidlertid vigtigt, at man i tilgangen til barnet generelt sætter helhedsorienteret ind og inddrager barnets bredere kontekst og nærmiljø, som f.eks. skolen og daginstitution, i tillæg til forældretræningskurserne, hvilket uddybes i høringssvaret.

Foreningen er desuden positiv over for, at de opdaterede retningslinjer for behandling af børn og unge med ADHD nu også omfatter børn i førskolealderen ved at udvide patientgruppen ned til 3 år og har et større fokus på familiekonteksten end tidligere.

En helhedsorienteret indsats

Dansk Psykolog Forening ser som nævnt positivt på den stærke anbefaling ift. forældretræningskurser, hvor man støtter forældrene i forståelsen af barnets udfordringer, samt hvordan man mest hensigtsmæssigt kan agere i forhold til disse og møde og støtte barnet på. Vi finder det dog uhensigtsmæssigt, at man ud fra retningslinjerne fortsat har et primært og ensidigt fokus på kernesymptomerne og reducere heraf i behandlingen af ADHD hos børn og unge. Når barnets vanskeligheder forsimples til en beskrivelse af kernesymptomer i det enkelte barn, og man i mindre grad har blik for den kontekst og det miljø, barnet indgår i, så overser man let muligheden for at forstå udviklingen af barnets vanskeligheder, hvad der vedligeholder dem, og hvordan man bedst kan sætte bredt ind ift. afhjælpningen af barnets problemer. Kontekstens betydning synes herved ikke at blive inddraget og vægtlagt tilstrækkeligt i retningslinjen - selv ved anbefalingen af forældretræning, hvor det også er helt nødvendigt at få en bedre forståelse for, hvad der er på spil både i familiens kontekst og i andre sammenhænge i barnets liv.

Det er nemlig vigtigt at have blik for hele barnets dagligliv, trivsel, deltagelse i fællesskaber – i institutioner, skole og fritid – og den gensidige påvirkning, der sker her. Retningslinjen bør derfor også inddrage overvejelser om interventionsmuligheder i andre kontekster end familien, som bl.a. skolen og daginstitutioner, hvor barnets kognitive og adfærdsmæssige uro samt nedsatte affektregulering også kan komme til udtryk. Udover at støtte forældrene i forståelsen og en hensigtsmæssig håndtering af børnenes udfordringer, bør man således også arbejde aktivt med de andre relevante områder og voksne i børnenes liv med flere typer indsatser, hvor fagpersonale, børnefællesskaber etc. indtænkes. Selvom disse type interventioner ikke nødvendigvis mærkbart reducerer barnets kernesymptomer, så kan de stadig være meget vigtige i forhold til at reducere konflikter, styrke relationer og muligheden for at deltage socialt, styrke lysten til at gå i skole og generelt øge barnets selvværd og oplevelse af livskvalitet. Dette må også anses som vigtige

interventionsmål i tilgangen til børn og unge med ADHD og bør fremhæves som vigtige supplerende opmærksomheder og indsatser i forhold til at opnå en helhedsorienteret og optimal behandling af ADHD.

Evidens for DUÅ og PMT-O

Baggrunden for opdateringen af den nationale kliniske retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge beror ud fra høringsbrevet på, at arbejdsgruppen vurderer, at der er kommet ny viden om forældretræning og effekten heraf. I den forlængelse finder Dansk Psykolog Forening det overraskende, at udkastet til retningslinjen og anbefalingen af DUÅ ikke medtager flere studier end det henviste pilotprojekt af Leckey et al. (2013) samt artiklen af Webster-stratton et al. (2011). Dansk Psykolog Forening henviser til, at der findes yderligere forskning, der viser evidens for effekten af DUÅ. Dette kan f.eks. findes på Center for ADHD's hjemmeside og Socialstyrelsens forskningsreview af programmet¹.

Endvidere fremgår det, at DUÅ kun anbefales og anvendes som behandling for børn i alderen 0-12 år og New Forest Parent Training Programme er målrettet børn i alderen 3-11 år. Der mangler således gode indsatser for de ældre børn og unge med ADHD i Danmark. PMT-O er målrettet 4-17 år, og er udviklet til konkret brug i Danmark. Socialstyrelsen har tidligere anbefalet PMTO som behandling til forældre med børn eller unge med ADHD samt dokumenteret forskning om programmet². Det kan derfor undre, at denne tilgang ikke er nævnt som en intervention, der er afprøvet og fundet evidens for i dansk kontekst i afsnittet om forældretræning.

Som ovenstående indikerer, er det vigtigt, at der i tillæg til forældretræningsprogrammerne inddrages blik for flere forskellige interventionsformer og kontekster i tilgangen til børn og unge med ADHD for at kunne hjælpe dem bedst muligt samt give de bedste betingelser for deres udvikling og trivsel.

Med venlig hilsen

Eva Secher Mathiasen

Formand, Dansk Psykolog Forening

¹ <https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/dokumenterede-metoder/om-dokumenterede-metoder/dua/acrobat-dokument.pdf>

² <https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/Udviklings-og-Investeringsprogrammerne/dokumenterede-metoder-born-og-unge/om-dokumenterede-metoder-born-og-unge/pmto>
<https://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/Udviklings-og-Investeringsprogrammerne/dokumenterede-metoder-born-og-unge/om-dokumenterede-metoder-born-og-unge/pmto/resultater-og-erfaringer>

